MÚSICA
ANTIGA

L'ARPEGGIATA DE CHRISTINA PLUHAR

MEDITERRANEO

13 DE MAIG DE 2015
SALA 1 PAU CASALS

CHRISTINA PLUHAR tiorba i direcció
MISIA (fado, Portugal)
NÚRIA RIAL (soprano, Espanya)
VICENZO CAPEZZUTO (veu, Itàlia)
KATERINA PAPADOPOULO (veu, Grècia)
ANNA DEGO teatredansa

L'AUDITORI

www.auditori.cat

Lepant 150
08013 Barcelona

Segueix-nos a

Comenta aquest concert amb
#auditori #antiga

PROGRAMA

DIMECRES 13 MAIG DE 2015 **20.30h**

Are mou Rindineddha (tradicional greco-salentina)
V. CAPEZZUTO i K. PAPADOPOULOU

Sem Saber (Carlos Paredes. Portugal)
MISIA

Tres sirenes (Anònim, segle XVII)
N. RIAL, V. CAPEZZUTO I K. PAPADOPOULOU

Pizzica di San Vito (tradicional salentina)
VICENZO CAPEZZUTO i ANNA DEGO

Tarantella Napoletana (improvisació) **Instrumental**

El mariner (tradicional catalana)
NÚRIA RIAL

Amygdalaki tsakisa (tradicional grega)
KATERINA PAPADOPOULOU

O Pájem (fado capital d'Alfredo Marceneiro)
MISIA

Rosa negra (fado corrido. Tradicional)
MISIA

Hasapiko (improvisació) **Instrumental**

La Carpinese (tradicional carpinesa)
VICENZO CAPEZZUTO i ANNA DEGO

De Santanyí vaig partir (tradicional mallorquina)
NÚRIA RIAL

Thalassa Lypisou (tradicional grega)
KATERINA PAPADOPOULOU

Amor de mel, amor de fel (Carlos Gonçalves. Portugal)
MISIA

Cantigas de portugueses (tradicional portuguesa)
MISIA

Oriamu Pisulina (tradicional greco-salentina)
VICENZO CAPEZZUTO I KATERINA PAPADOPOULOU

La dama d'Aragó (tradicional catalana)
NÚRIA RIAL

Pizzicarella mia (tradicional de la Puglia)
VICENZO CAPEZZUTO I ANNA DEGO

La Margarideta (tradicional catalana)
NÚRIA RIAL

Silenziu d'amuri (Alfio Antico. Itàlia)
VICENZO CAPEZZUTO

Variaciones (improvisació) **Instrumental**

Lu passariellu (tradicional italiana)
N. RIAL, MISIA, V. CAPEZZUTO, K. PAPADOPOULOU

La durada aproximada del concert és de 85 minuts sense pausa.

Mitjà patrocinador de Música Antiga a L'Auditori: LA VANGUARDIA

COMENTARI

Joaquim Rabaseda

A l'Antiguitat, els romans van anomenar Magna Graecia les zones del sud d'Itàlia. Perquè l'illa de Sicília i les regions de Calàbria, Campània, Basilicata i la Pulla estaven ocupades per colons grecs. Des del segle VIII a. C. i durant gairebé dos mil anys, el grec va ser la llengua principal dels seus habitants. Encara avui en dia hi ha milers de persones que parlen griko, dialecte en perill d'extinció. Christina Puhar ha escollit un cant griko per començar Mediterraneo i reivindicar el valor artístic i humà de la conjunció de cultures diverses en una mateixa expressió. Els instruments i les veus, la manera d'ornamentar i omplir la textura harmònica, tot plegat tendeix a realitzar tímbricament aquest ideal que exemplifica molt bé el primer tema del concert.

Puhar escriu que l'estil griko té les característiques melòdiques i harmòniques de les músiques tradicionals del sud d'Itàlia, però que alhora incorpora trets de les músiques aràbigues i de les turques. *Are mou Rindineddha* exposa la reflexió d'una persona a la platja que dialoga mentalment amb una oreneta. Ha arribat el bon temps i l'ocell sobrevola el mar. El jo poètic de la cançó es pregunta sobre les aigües llunyanes i sobre la soledat. El narrador admira els colors de l'oreneta, però també lamenta la indiferència de l'animal, el silenci dolorós que segueix la veu d'algú que parla sol. Certament, la temàtica no és exclusiva de la tradició griko. Ara bé, situa perfectament el desig de dialogar amb l'altre, d'entendre el mar com un espai per al viatge, i no com una frontera entre persones, un perímetre que limita el món.

Les lletres i els ritmes de les cançons concreten el mar com una metàfora de la nostàlgia, del desamor, de les ànimes tristes. En aquest sentit, la inclusió del fado lliga bé amb aquesta imatge del Mediterrani, la geografia simbòlica d'un passat perdut i enyorat, un marc social compartit antigament i esmicolat pel pas del temps. Òbviament, Portugal no forma part de les ribes mediterrànies. Pluhar supera aquest contrasentit amb la defensa d'un espai cultural representat emblemàticament per l'olivera, l'arbre que senyala un clima i una organització de la vida d'abans, quan les estacions i les collites marcaven el calendari i la navegació. *Mediterraneo* és un mar poètic, una utopia que atrau i esperona la diversitat cultural.

Portugal, Grècia, Itàlia i Catalunya són els puntals d'aquest eix mediterrani que enllaça Occident i Orient a l'entorn del paral·lel 40º N. Els intèrprets que acompanyen Pluhar també procedeixen d'aquests països. *Mediterraneo* no vol ser una exploració exhaustiva de totes les tradicions musicals, lingüístiques i culturals de l'àrea mediterrània. És una proposta estètica que proclama la bellesa i el consol de l'alteritat i dels mites de la història, una cala bonica oberta a la immensitat del mar.

L'ARPEGGIATA

Fotografia → © **Michael Uneffer**

Fundat l'any 2000 i dirigit per Christina Pluhar, L'Arpeggiata és un conjunt excepcional i els seus membres es troben entre els millors solistes actuals. El seu objectiu és, essencialment, reviure un repertori poc conegut, sobretot des dels inicis del segle XVII.
Amb improvisacions instrumentals i un enfoc diferent pel que fa a la interpretació vocal, des dels seus inicis van ser ben rebuts tant pel públic com per la crítica. Tant el seu primer àlbum, *La Villanella*, amb obres de G. Kapsberger com el segon, dedicat a Stefano Landi, o el tercer, *All'improvviso* van rebre nombrosos premis. Enregistren per a Warner Classics des del 2009, any en què el seu CD, *Teatro d'amore música*, de Monteverdi amb els cantants Philippe Jaroussky i Núria Rial va ser guardonat amb el Echo Klassik Preis (Alemanya) i, més tard, amb el Classik Edison Price (Holanda). Altres enregistraments amb el conjunt vocal Barbara Furtuna de Còrsega, amb música tradicional i barroca d'Amèrica Llatina, o amb fados i la cantant portuguesa Misia, són altres dels seus èxits, i el més recent, publicat l'any 2014, recull obres d'Henry Purcell en col·laboració amb el prestigiós contratenor Philippe Jaroussky.

L'Arpeggiata ha participat en festivals com els de Lufthansa-Londres, Música Antiga d'Utrecht, Printemps des Arts de Nantes, Pfigstfestspiele Melk, Saint-Michel-en-Thierache, el de Sablé-sur-Sarthe, Brugge Musica Antica, Händelfestspiele Halle, Ludwigsburger Schlossfestspiele, Trienal del Ruhr, festivals Internacionals d'Istambul, Schwetzinger i Postdam, Festival de les Arts de Hong Kong, en escenaris com la Salle Gaveau de París, el Metropolitan Art Space de Tòquio o el Carnegie Hall de Nova York, i ciutats com Sant Petersburg o Moscou, entre altres escenaris rellevants.

Intèrprets

Doron Sherwin cornet
Margit Übellacker salteri
Marcello Vitale chitarra battente i guitarra barroca
Veronika Skuplik violí barroc
David Mayoral percussions
Boris Schmidt contrabaix
Francesco Turrisi clavecí

Daniel Pinto guitarra portuguesa
Sandro Daniel viola de fado
Sokratis Sinopoulos lira grega

CHRISTINA PLUHAR tiorba i direcció

Va estudiar guitarra a la seva ciutat natal, Graz i, més tard, va estudiar llaüt amb Toyohiko Sato al Conservatori de L'Haia. També va estudiar a l'Schola Cantorum Basiliensis amb Hopkinson Smith i amb Mara Galassi a la Scuola Civica di Milano. El 1992 va guanyar el Concurs de Música Antiga de Malmö amb el grup La Fenice. Des d'aquell any viu a París i treballa amb conjunts emblemàtics com Concerto Soave, Accordone, Elyma, Les Musiciens du Louvre, Ricercar, Akademia, La Grande Ecurie et la Chambre du Roy, Concerto Köln, amb directors com René Jacobs, Ivor Bolton o Alessandro di Marchi. El seu repertori abasta obres del segle XVI fins al XVIII. Va fundar el grup l'Arpeggiata amb instruments originals l'any 2000 i, en poc temps, va aconseguir els primers èxits

Pluhar i l'Arpeggiata han ofert concerts conjuntament amb importants orquestres i han fet enregistraments amb artistes com Gianluigi Trovesi, Philippe Jaroussky, Via Crucis (amb Barbara Furtuna), de Monteverdi *Vespro della Beata Vergine, Perdidos los Pájaros* (Projecte Sud-americà) o *Mediterraneo* amb els fados de la cantant Misia, i des del 2012 són artistes en residència al Carnegie Hall.

XERRADES A L'AUDITORI "LES CINC RATLLES"

Gratuïtes amb l'entrada del concert

Propera xerrada
Dimarts 19 de maig 2015
de 20h a 20.20h → SALA 2

Cambra: 3X3= Sitkovetsky Piano Trio
L'experiència de la butaca. A càrrec d'Isabel Ferrer Senabre, musicòloga i una convidada d'excepció: Eulàlia Vintró

#xerradesLAuditori

MISIA

De pare português i mare espanyola, Misia va néixer a Oporto i va comença a cantar fados de ben joveneta. Més tard, es va traslladar a Barcelona i va fer les primeres actuacions al Paral·lel, fins que va anar a Madrid, on l'ambient del moment va representar una influència important per a l'evolució del seu art i va fer les primeres aparicions televisives. Tornant a Portugal, es va establir a Lisboa amb les línies més clares sobre l'enfoc del seu estil personal del fado: a banda d'alguns poemes d'autors coneguts, Misia canta l'esperit del poble português, humil, senzill però feliç. Partint d'aquí, comença una tasca feixuga d'investigació sobre la tradició del fado més genuí i, alhora, contacta amb poetes per avançar amb peces actuals.

Misia va tornar a introduir el violí i l'acordió com a instruments del fado del carrer i el piano dels salons aristocràtics del segle XIX, donant així un canvi estètic al fado, tant en el fons com en la forma. Tot i que aquest canvi no li va resultar fàcil, la seva tasca pionera li va obrir aviat les portes dels escenaris arreu del món i, a partir dels anys noranta, ella va ser, després d'Amàlia Rodríguez, la cantant de fados més coneguda. En el seu CD *Paixões Diagonais* va comptar amb l'acompanyament de Maria João Pires al piano i en altres ocasions ha col·laborat amb artistes de l'alçada de Fanny Ardant, Miranda Richardson, Ute Lemper, Carmen Maura i María de Medeiros.

NÚRIA RIAL

Va començar els estudis de piano i cant a Catalunya i va continuar a Basilea amb Kurt Widmer. Durant aquells anys ja va rebre diversos premis, com els de les fundacions Helvetia Patria Jeunesse i Pro Europa per a la Cultura. Ha cantat amb grups i orquestres com ara la Kammerorchester Basel, Il Giardino Armonico, Concerto Köln, l'Orquesta Barroca de Sevilla, la Simfònica hongaresa, la de Cambra de Zuric o Les Musiciens du Louvre, amb directors com René Jacobs, Giovanni Antonini, Paul Goodwin, Lawrence Cummings, Pierre Cao o Howard Griffiths, entre altres. També ha participat en festivals per tot Europa i ha actuat a Bolívia, Mèxic, Cuba i Israel.

En l'àmbit operístic ha cantat en escenaris com La Monnaie de Brussel·les, l'Staatsoper unter den Linden de Berlín, el Théâtre des Champs Elysées de París, i al Teatro Carlo Felice de Gènova. La seva extensa discografia inclou enregistraments per a Harmonia Mundi France, Deutsche Harmonia Mundi-Sony-BMG, Virgin, Oehms Classics, Mirare, Alpha, ORF Radio Austríaca i Glossa Music.

VINCENZO CAPEZZUTO

Com a ballarí i cantant va treballar amb Marco Beasley, Guido Morini i la Accordone Ensemble a l'espectacle *La tentació del Maligne* al Festival de Salzburg i el 2010 amb l'Orquestra Barroca Europea dirigida per Christina Pluhar va fer una gira per Europa amb cançons tradicionals i barroques italianes. Amb l'Arpeggiata i la mateixa Christina Pluhar també hi col·labora sovint, tant amb enregistraments com amb actuacions al Carnegie Hall de Nova York o al Festival de Hong Kong. Amb el director d'escena italià, Claudio Borgianni, Capezzuto va fundar Soqquadro Italiano, un grup de música que és, a més, companyia de teatre i dansa amb el qual han participat en festivals com la Biennal de Venècia, entre altres.

Capezzuto també ha participat en l'enregistrament de *Ti amo anche se sei non so chi*, amb els cantants Franco Battiato, Lucio Dalla, Massimo Ranieri, Gianni Morandi i Roberto Ferri.

KATERINA PAPADOPOULOU

Nascuda a Atenas, als 8 anys va començar com a cantaire en el Cor Tsiamioulis de música tradicional, i va aprendre cançó popular, música bizantina i dances tradicionals, ampliant estudis amb altres mestres prestigiosos. També va participar en obres de teatre i va treballar amb D. Samiou, P. Thalassinos, N. Papazoglou, C. Tsiamoulis, el Centre d'Estudis d'Àsia Menor, l'Arxiu de Música Grega, N. Xydakis i P. Dourdoumpakis, entre altres.

També ha participat en diverses produccions de televisió i l'any 2000, després d'investigar en arxius sobre música popular va enregistrar un CD amb cançons inèdites de l'Àsia Menor. El 2007 va enregistrar un CD amb música de Sokratis Sinopoulos i el 2008 un altre amb cançons populars gregues. Més tard, el 2010, va publicar un enregistrament que havia fet en directe a Utrech el 2008. Papadopoulou és professora de cant tradicional als conservatoris d'Atenes i de Peristeri.

MÚSICA
ANTIGA

5
JUNY
A partir de
10€

GIARDINO ARMONICO AMB KOPATCHINSKAJA

El millor Vivaldi amb la violinista Patricia Kopatchinskaja i Giovanni Antonini

Entrades a
www.auditori.cat

fotografia: © Marco Borggreve

L'Auditori és un consorci de

Ajuntament de Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Principal mitjà patrocinador

LA VANGUARDIA

Visiteu-nos a

YouTube